Theorie en praktijk.

Bij gelegenheid van den strijd over de scheepvaartwetten ziet men het oude, versleten argument van het onderscheid tusschen theorie en praktijk, weder opwarmen en te berde brengen. Hoe honderde en duizende malen de ongerijmdheid dezer tegenstelling betoogd en aangewezen is, hoe ontelbare keeren het gebleken is, dat praktijk niets anders is dan toegepaste theorie en dat het derhalve zotteklap is te beweren, dat iets in theorie goed en slecht in de praktijk kan zijn, laten oppervlakkigheid en onverstand geene gelegenheid voorbijgaan, het liedje van de onpraktische theoriën op te dreunen. Het is verwonderlijk op te merken, hoeveel eerbied en ontzag deze luidjens voor theorie en wetenschap hebben; zij maken er afgoden van, buigen er in het stof voor neder; de wetenschap is *fétiche*, de theorie is *taboe*. ADAM SMITH en JEAN BAPTISTE SAY hebben geene vuriger, geene meer verknochte bewonderaars; alles hebben zij voor de theorie en de wetenschap over, behalve — de toepassing. Met kracht van redenen, met alles overtuigende bewijsgronden zullen zij u aantoonen, hoeveel krachtiger, hoeveel helderder, hoeveel luisterrijker, hoeveel levenwekkender zonnelicht dan gazlicht is, en, na dit alles in het lange en breede betoogd te hebben, zullen zij de blinden digt doen en de reten toestoppen en u eene smeerkaars of eene walmende lamp voorzetten, opdat de kaarsenmakers en lampen-verkoopers aan den gang zouden kunnen blijven. Dat zonnelicht beter en goedkooper is, is de theorie, de wetenschap, maar dat men, desniettegenstaande, smeerkaarsen moet branden en walmende lampen moet aansteken, is de praktijk.

Een nieuw voorbeeld van deze waarheid leverde ons de *Nieuwe Rotterdamsche Courant*, toen zij, eenige dagen geleden, eene petitie van eenige Rotterdamsche reeders, kooplieden en fabrijkanten mededeelde, die een adres aan de Tweede (en »des noods" ook aan de Eerste) Kamer hebben gerigt, over de wetten tot regeling der regten op de scheepvaart. Deze *oratio pro domo*, die echter, even slordig gesteld als slordig gedacht, door geenen CICERO is vervaardigd, begint al weder terstond met eene waarschuwing tegen theorie en wetenschap. »Zij erkennen in de voorstellen der regering eene neiging tot vooruitgang, tot de gezindheid om de volkswelvaart uit te breiden; maar naar hun bescheiden oordeel wordt op eenige punten het denkbeeld van vooruitgang te verre gedreven. Zij gevoelen, dat vrijheid en gelijkheid, in reinen zin, zegeningen voor de volken, ook voor de Nederlanders, zijn kunnen, maar dat het hun leed zoude doen voor *hunne eigene belangen*, zoowel als voor die des geheelen vaderlands, indien zoo veel schoons in bedoeling, ook in gevaar werd gebragt, om eene ongemerkte uitbreiding te worden tot eene broederschap, in den helaas, te veel bekenden zin, zonder andere verleiding, dan ijdelen roem voor zoogenaamd groote gedachten, gevestigde theorie en een voor de adressanten te groot vertrouwen op de wetenschap." Wij zullen de mislukte tegenstelling tusschen de vrijheid, gelijkheid en broederschap »in *reinen* zin" en de vrijheid, gelijkheid en broederschap »in den helaas, *te veel bekenden* zin," die niet is opgehelderd, niet uitpluizen, maar wij willen alleen vragen, welke argumenten er voor de petitionarissen overblijven, wanneer zij, tegen wie gepetitioneerd wordt, »wetenschap" en »gevestigde theorie" voor zich hebben? Wat is »*gevestigde* theorie?" »*Gevestigde* theorie" kan geene andere zijn, dan theorie, die, ter toetse gebragt, proefhoudend is bevonden; theorie, die er slechts op wacht praktijk te worden. »*Te groot vertrouwen op de wetenschap*", is onzin; *vertrouwt men*, wat men *weet*? Wetenschap sluit vertrouwen uit; wetenschap is het resultaat van onderzoek en ervaring; vertrouwen is het vermoeden, dat, wat men onderstelt, waar zal zijn. Zoodra de wetenschap, dat is onderzoek en ervaring, het ware en het valsche zal hebben leeren onderscheiden, zoodra men erkent, dat de theorie is *gevestigd*, dat zij niet op *onderstelling* maar op *kennis van zaken* rust, is het ongerijmd van »te groot vertrouwen" te spreken.

Ditzelfde thema wordt op onderscheidene wijzen en toonen herhaald en gevariëerd. »Men zal," heet het een eind verder, »slechts de verdienste hebben, om naar de regelen der wetenschap een monopolie te droomen, af te breken en niets in de plaats te geven, dan de wetenschap, welke men later zeker nog zal moeten verontschuldigen, als zijnde slechts verkeerd toegepast." Op de onjuistheid van gedachte en uitdrukking maken wij slechts ter loops opmerkzaam. Is het in de oogen der adressanten eene »verdienste" monopoliën te droomen, af te breken en niets dan de wetenschap in de plaats te geven? Wat is »naar de regelen der wetenschap droomen?" *Droomt* de *wetenschap* ooit? wanneer het monopolie slechts »gedroomd" is, waarom is men dan vervaard voor het »afbreken?" Men »geeft niets in de plaats *dan de wetenschap*." Derhalve ontbrak het den adressanten aan de wetenschap? De wetenschap — onderzoek en ervaring — waren aan de zijde van hen, tegen wie gepetitioneerd wordt, en zij deelen die wetenschap, die »*gevestigde* theorie" mede aan hen, die een *gedroomd* monopolie bezaten? Waarlijk die »[illegible] monopolie" tegen wetenschap en »*gevestigde* theorie" is dan toch zoo kwaad niet. Wat het moet beteekenen, dat men later »zeker nog de wetenschap zal moeten verontschuldigen, als zijnde verkeerd toegepast," gaat ons begrip te boven. *De wetenschap verontschuldigen?* Maar wie zal, in 's Hemels naam, ooit de wetenschap van kwade bedoelingen betichten? Als de wetenschap veroordeelt, bewijst dit, dat de wetenschap miskend en verongelijkt is. De *toepassing der wetenschap* is een deel der wetenschap zelve; wat beteekent het nu te zeggen, dat *de wetenschap* verontschuldigd moet worden omdat *de wetenschap* verkeerd is toegepast? Zoo er verkeerde toepassing heeft plaats gehad, zoo is het *niet de wetenschap*, die de verontschuldiging noodig heeft, maar de ongeschikte toepassers hebben haar noodig, die de wetenschap miskend en verongelijkt hebben.

Iets later vindt men weder: »Het zijn hier kooplieden en reeders en bouwmeesters en anderen, die hun gevoelen uitbrengen, om de gevolgen van theorie niet breidelloos, niet vernietigend voor hun bestaan te doen zijn, bij den hoogsten eerbied voor de wetenschap, als dezelve volmaakt mag worden geacht." Wat zijn »*gevolgen* van theorie?" Praktijk. Wat beteekent dus, wanneer men ze van alle pathos en onjuiste wijze van uitdrukking ontdoet, deze phrase? Zij zegt niets anders dan dit: Wij verkiezen de oude praktijk boven de nieuwe. Maar die oude praktijk, waarop rustte zij? Op theorie, op de theorie van het beschermend stelsel; op wetenschap. Praktijk staat dus tegenover praktijk en theorie tegenover theorie. Niet-bescherming heeft evenzeer praktijk ten doel als bescherming, en bescherming rust evenzeer op theorie als niet-bescherming. Het komt er alleen op aan te weten, *welke* theorie proefhoudend is.

De kooplieden, reeders, bouwmeesters en anderen, die hun geprangd hart in dit adres lucht geven, hebben, melden zij, »den hoogsten eerbied voor de wetenschap, als dezelve volmaakt mag worden geacht." Is nu de wetenschap, krachtens welke de *tegenwoordige* scheepvaart-wetten bestaan, »volmaakt?" Wat hebben dan de dolerende kooplieden, reeders, bouwmeesters en anderen te vreezen? Is deze classificatie van eerbied tegenover deze classificatie van wetenschap — de *hoogste* eerbied tegenover *volmaakte* wetenschap — niet eene ongerijmdheid? Men aanbidt de wetenschap, men zegt, ik zal u mijnen *hoogsten* eerbied betuigen, zoodra gij *volmaakt* zijt, maar tot dien tijd, zal ik mij vergenoegen, met de meest onvolmaakte wetenschap, met eene praktijk gebouwd op niet-gevestigde theorie.

Geliefde men slechts voor oogen te houden, dat alle praktijk uitvloeisel van theorie is, dat alle theorie praktijk ten doel heeft, men zou veel onzin en veel nutteloos geschrijf besparen, dat strekken moet om den vermeenden strijd tusschen theorie en praktijk, tusschen wetenschap en ondervinding, aan te toonen. Praktijk en ondervinding zijn de toetssteenen, waaraan beproefd wordt, of de theorie waar, of de wetenschap echt was. Kunnen zij die proef niet doorstaan, zoo is dit het bewijs, dat de theorie valsch, de wetenschap onecht was. Alle theorie kan dus wederlegd worden, zoodra men aantoont, dat de tegenwoordige praktijk volkomen aan zijn doel beantwoordt. De wetenschap is één; er kan niet te gelijker tijd valsche en ware wetenschap, wetenschap in den stelligen, in den hoogeren en in den volmaaktsten trap bestaan. In alle wetenschappelijke, in alle theoretische quaestiën — en alle bedrijf rust op wetenschap en [illegible] het is ondenkbaar, dat de een theoretisch gelijk,

doch practisch ongelijk zou hebben, terwijl de ander, juist omgekeerd, theoretisch ongelijk doch practisch gelijk zou hebben. Theorie en praktijk zijn niet te scheiden. Theorie en praktijk moeten tegen theorie en praktijk overgesteld worden.

Dit is het, wat de Rotterdamsche adressanten verzuimd hebben. Zij willen het verschil deelen; aan u, zeggen zij, willen wij theorie en wetenschap overlaten, maar wij willen de praktijk voor ons houden. *Vous êtes orfèvre*, *mr. JOSSE*, ademt het gansche stuk door. Dit is jammer, want deze wijze van behandeling smoort alle discussie en wrijving van gevoelen. Het is eene *klagt*, geen *betoog*. Het is een koesteren van onze nationale erfzonde: vooringenomenheid in plaats van onderzoek; behoud van hetgeen is, *omdat* het is. Is de theorie der niet-bescherming valsch, toon het aan, bewijs dat de theorie der bescherming de ware is, of zoo gij liever uwe argumenten uit de praktijk ontleent, zoo bewijs uit het verkeerde van de praktijk, dat de theorie der niet-bescherming valsch is; bewijs uit de praktijk der bescherming, dat de theorie der bescherming alléén proefhoudend is. Hoe men redenere, steeds zal men vinden, dat theorie en praktijk onafscheidelijk zijn. Erkent men, dat de tegenpartij wetenschap en »*gevestigde* theorie" voor zich heeft, zoo erkent men tevens zijn eigen ongelijk.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *23 jan.* Over Triëst zijn berigten uit Smyrna van den 7den ontvangen, volgens welke den vorigen dag de Fransche vloot in de haven aldaar was binnengeloopen. Zij zou aldaar eene week vertoeven en dan naar [illegible] de zaak der uitgewekenen nu als geheel geeindigd beschouwd wordt. Ook de Britsche vloot zoude de terugreis aannemen. Uit Konstantinopel had men de tijding, dat de Oostenrijksche internuntius, graaf *Sturmer*, niet twijfelt, of hij zou eerstdaags door eene depêche uit Weenen in staat gesteld worden, om insgelijks de diplomatische betrekkingen met de Porte weder aan te knoopen. *Fuad* effendi werd te Konstantinopel terug verwacht.

— Uit Athene hebben wij berigten van 8 januari. De nieuwe Oostenrijksche gezant, graaf *v. Ingelheim*, had den Koning *Otto* zijne geloofsbrieven overhandigd. Tot president der Kamer was de overste *Georgantas* gekozen. Aan het te Athene verschijnende blad, dat tot de orthodox Russische partij behoort, was het debiet in Turkije geheel verboden. De oprigting van een Grieksch post-bureau te Konstantinopel, welke het Atheensche kabinet verlangde, is door de Turksche regering niet toegestaan. Een brief uit Athene meldt de voor den inwendigen toestand van Griekenland karakteristieke bijzonderheid, dat het den roovers aan de noordelijke grenzen en in den Peloponnesus bijzonder welgaat. De instellingen der politie tot handhaving van de rust en bescherming der personen en eigendommen, zijn in dat land, hetwelk de wieg en bakermat der beschaving geweest is, nog in zeer gebrekkigen toestand.

— De spanning tusschen Oostenrijk en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika schijnt tot eene vredebreuk te zullen leiden. Uit Dresden wordt namelijk gemeld, dat eenen Amerikaan, die zich daar tot het Oostenrijksch gezantschap had gewend ter bekoming van eene reispas naar Praag, was geantwoord, dat, ingevolge bekomen instructie van het Weener kabinet, voor de burgers van de Vereenigde Staten de toegang tot het Oostenrijksche staatsgebied gesloten was.

Frankfort, *24 jan.* De geruchten betreffende een nieuw verbond tegen het zoogenaamde Drie Koningen-Verbond, worden nu ook door Beijersche en Wurtembergsche half officiëele dagbladen bevestigd. De regeringen van Beijeren, Wurtemberg, Saksen en [illegible] namelijk, zouden ten opzigte van eene staats-regeling [illegible] Duitschland overeengekomen zijn; men voegt er bij, dat deze [illegible] toestemming van Oostenrijk verworven heeft, [illegible] ook ter goedkeuring aan de Pruisische regering aangeboden zal worden. Laatstgenoemde mogendheid zou [illegible], ingeval zij dit ontwerp aannam, afstand moeten [illegible] het denkbeeld, om een rijksdag te Erfurt bijeen te roepen. Indien het zich echter bevestigt, dat volgens bovengemeld ontwerp, het volkshuis niet door het volk zelf gekozen, maar uit de bijzondere standen-vergaderingen genomen zal worden, dan zal dit nieuw ontwerp van staats-regeling nog minder in den smaak der openbare meening vallen dan de zoogenaamde Drie-Koningen constitutie.

— Men zegt, dat Oostenrijk en Hanover de bondscommissie hebben aangezocht, om zich, met de tusschen Pruisen en onderscheidene kleinere Duitsche staten geslotene militaire overeenkomsten bezig te houden. De commissie verklaarde intusschen, dat zij zich in de inwendige militaire aangelegenheden der bondsstaten niet mengen, wel echter daarvoor waken kan, dat iedere staat zijn behoorlijk bondscontingent levere.

Berlijn, *24 jan.* Men zegt dat overmorgen of zaturdag in de Tweede Kamer over de Koninklijke voorstellen gehandeld zal worden. Eene verwerping en te gelijk ook de aftreding van het ministerie *Brandenburg-Manteuffel* wordt nog altijd als hoogst waarschijnlijk beschouwd.

— In de staatkunde van Hanover is eene verandering gekomen, welke nog wel niet tot nieuwe diplomatieke onderhandelingen geleid heeft, maar die des niettemin van groot belang moet zijn. Dadelijk na de beraadslaging over de Koninklijke voorstellen, zal graaf *Bülow* dan ook naar Hanover terugkeeren.

Keulen, *25 jan.* Eene telegrafische depêche uit Berlijn, van heden middag, meldt het volgende: »De Tweede Kamer heeft in hare zitting van heden het wets-ontwerp betreffende de inlijving der beide Hohenzollern goedgekeurd.

»De minister *van Manteuffel* verklaarde, dat de Koninklijke boodschap van 7 januari niet moest beschouwd worden, als een geheel, dat voor geene scheiding vatbaar was; de regering zou gaarne zien, dat alle voorstellen werden aangenomen, doch hechtte alleen bijzonder gewigt aan het achtste punt, betreffende het pairschap en aan dat aangaande de oprigting van een speciaal geregtshof. Z. Exc. gaf den wensch te kennen, dat deze beide voorstellen, 8 en 10, het laatst in beraadslaging mogten komen. De president verklaarde, dat hij deswege het gevoelen van de Kamer zou inwinnen."

ENGELAND.

Londen, *25 jan.* Volgens tijdingen van San Francisco van 1 december, is de heer *P. H. Douwnett* met 15,000 stemmen tot gouverneur van Californië verkozen. Sedert de laatste berigten was de rust er niet verstoord, ofschoon de toestand van vele mijnwerkers verre van gunstig was: zij leden veel door ziekte en gebrek aan levensbehoeften. De bevolking van San Francisco bedraagt thans 10,000 personen.

[illegible] pool eene hoeveelheid Amerikaansch meel à 22 sh. per vaatje kocht en naar Californië zond, waar voor elk vaatje 86 sh. bedongen werd, door welke operatie hij de ronde som van £ 10,000 won.

BELGIE.

Brussel, *25 jan.* Het wets-ontwerp nopens het overbrengen der opstandelingen van junij naar Algerië is gisteren in de zitting der Fransche Wetgevende Vergadering met 406 tegen 203 stemmen aangenomen. Een amendement van den generaal *de Lamoricière* waardoor de President der Republiek op nieuw in conflict konde komen met de Wetgevende Vergadering, door te bepalen, dat er geene gratie aan de opstandelingen konde verleend worden zonder dat zij door deze laatste vergadering was goedgekeurd, is verworpen, zonder dat men tot eene opzettelijke stemming behoefde over te gaan. De Bergpartij heeft zich hierbij onzijdig gehouden. Een ander amendement van den heer *J. Favre*, waarbij eenige nieuwe verligtingen in het lot der getransporteerden werden gebragt, is slechts met de geringe meerderheid van 294 tegen 290 stemmen doorgegaan. Dezen uitslag der stemmingen schrijft men toe aan de omstandigheid, dat de onstuimigheid der Bergpartij eene dubbele toenadering heeft te weeg gebragt, als tusschen de verschillende fractiën der meerderheid en tusschen deze meerderheid en den President der Republiek. De opheffing van het dagblad *Napoléon*, welks uitgave thans stellig is gestaakt, moet tot waarborg van deze toenadering van de zijde van het Elysée dienen; de verwerping van het [illegible] betreffende de boodschappen van den President, en die van het bovengemeld amendement van *de Lamoricière*, schijnen de waarborgen te zijn, die de meerderheid geeft. Hoe lang echter deze verzoening zal duren, valt moeijelijk te bepalen; maar velen denken, dat de discussie over de wet op het onderwijs, welke weder over twee of drie weken op het tapijt komt, zeer gemakkelijk op nieuw eene reden tot scheuring kan opleveren tusschen de verschillende fractiën der meerderheid.

In de zitting van gisteren heeft *J. Favre* het ministerie willen interpelleren over misbruik van magt, ten aanzien van de vrouwen der getransporteerden. Heden zal de Vergadering beslissen over het toelaten dezer interpellatie.

Brussel, *26 jan.* De zitting der Fransche Wetgevende Vergadering van gisteren heeft niets belangrijks opgeleverd, evenmin als de politische nieuwstijdingen die in de conferentiezaal en onder het publiek in omloop waren.

In de vergadering was aan de orde het onderzoek van het met België gesloten handelstractaat. Maar men heeft bepaald dat men tot de derde beraadslaging zoude overgaan en de discussiën eerst dan zouden gevoerd worden.

Men spreekt er van, dat de verkiezingen ter vervanging van de veroordeelde vertegenwoordigers, voor Parijs zoude plaats hebben op den 10den en in de departementen den 17den. Er is echter nog niets officieels daaromtrent bekend.

Het dagblad *la Presse* dat, zooals men weet, voor het geregtshof van gezworenen in het departement der Seine gedaagd was, wegens de overneming van een artikel uit het dagblad *la Réforme*, welk laatste blad daarom veroordeeld was, — werd gisteren vrijgesproken. Wij maken hier melding van die vrijspraak, omdat het regtsgeding dat de *Presse* was aangedaan, nog al opspraak gemaakt heeft dewijl dit een vrij aanzienlijk blad is. Dit is eene meer dan gewone gevoelige nederlaag, niet voor de regering, die naar men verzekerde den onhandigen ijver van den heer *Baroche*, in deze afkeurde, maar voor het publiek ministerie.

De berigten der ministeriëele bladen omtrent de onderhandelingen over de aangelegenheden van la Plata, zijn nog niet gelijkluidend. Nadat de *Patrie* eerst de benoeming van den admiraal *Lepredour* in twijfel getrokken en afgekeurd had, zegt zij heden, dat hij stellig belast is met het voeren der onderhandelingen en hecht zij hare goedkeuring aan die keuze, welke echter, naar het ons voorkomt, wel stellig aanduidt, dat het niet bijzonder ernstig gemeend is met de expeditie waarvoor men zich te Toulon en in de havens van den Oceaan gereed maakt.

Naar men verzekert was het dagblad *Napoléon*, niettegenstaande zijn half officiëel karakter, verkeerd onderrigt toen het meldde dat de Fransche vloot die zich in de Dardanellen bevindt, teruggeroepen was. Volgens de geruchten die gisteren te Parijs verspreid waren en veel geloof vonden, schijnt het dat die vloot de wateren van den Levant niet zal verlaten. Men voegde er bij dat de regering, op aanzoek van Engeland, tegenbevel had gezonden. Het zoude aan het Engelsche kabinet gelukt zijn aan dat van het Elysée te doen begrijpen, dat wanneer men den strijd in de Donau-provinciën overbrengt, de Czar de Oostersche quaestie veel gevaarlijker maakt voor den algemeenen vrede in Europa.

Daarenboven deed men opmerken, dat de Turksche regering haar voornemen heeft te kennen gegeven om zoolang behoorlijk gewapend te blijven, totdat Rusland het verdrag van Balta-Liman, wat de Moldavisch-Wallachijsche bezetting betreft, geheel ten uitvoer gelegd zal hebben.

Zonder voor de waarheid dier geruchten in te staan, willen wij alleen herinneren, dat onze berigten uit [illegible] der de zaak der Donau-vorstendommen de ware reden is der Oostersche quaestie en wel tot geheel andere verwikkelingen aanleiding zoude kunnen geven dan die der Hongaarsche uitgewekenen.

In onderscheidene Duitsche bladen wordt gezegd dat *Bem* vergiftigd zoude zijn. Dit is echter een gerucht waaraan wij volstrekt geen geloof kunnen slaan.

De tijdingen uit Italië zijn van alle belangrijkheid ontbloot; altijd blijft dezelfde onzekerheid bestaan ten aanzien der terugkomst van den Paus te Rome. Brieven uit Portici verzekeren evenwel dat hij den 22sten of 25sten dezer zoude vertrekken.

De *Gazette Piëmontaise* behelst een Koninklijk besluit waarbij de kiescollegiën van het vaste land, die nog niet vertegenwoordigd zijn tengevolge van dubbelde verkiezing, vernietiging der verkiezing of afzetting, tegen den 2den februari worden opgeroepen. Dat getal beloopt 32.

De Kamer van Afgevaardigden in Spanje heeft in de zitting van den 19den, de discussien voortgezet over het wets-ontwerp op het verleenen van magtiging aan het ministerie tot de invordering der belastingen tot aan het einde van dit jaar, zonder echter nog tot een definitief besluit te zijn gekomen. De heer *Dias de Rio* had op het einde der zitting zijn bekend amendement ingetrokken. De heer *Gonzales Bravo* heeft het ontwerp der regering bestreden dat door den heer *Mon* werd verdedigd, waarbij hij [illegible] te verdedigen. Naar aanleiding van die ondersteuning door den heer *Mon* aan de regering betoond, gelooft men dat die staatsman, tengevolge van eene wijziging van het ministerie, belast zal worden met de portefeuille van Finantien. t.

SPANJE.

Madrid, *18 jan.* Het amendement van den heer *Coïra* is gisteren in de Kamer van Afgevaardigden verworpen met 142 tegen 48 stemmen. Heden kwam het 5de amendement, door eenige leden der meerderheid aangeboden en strekkende tot eene vermindering van belasting op artikelen van eerste behoefte, in beraadslaging. Toen de minister van Finantiën verklaard had, dat het kabinet voornemens was omtrent deze hervormingen en verbeteringen het initiatief te nemen, werd het amendement door de voorstellers ingetrokken, waarna de debatten geopend werden over het regerings-voorstel zelf. Bij het vertrek van den post was de heer *Gonzales Bravo* aan het woord, om het voorstel aan te bevelen. De heer *Pidal* zou hem beantwoorden. Waarschijnlijk zal ook in deze zitting de heer *Mon* het

woord voeren tot verdediging van zijn finantiëel bestuur.

— Gisteren liepen hier allerlei geruchten omtrent de uitbarsting te Lissabon eener Miguëllistische omwenteling, en zeide men, dat Koningin *Donna Maria* zich had moeten inschepen. De heden ontvangen post van Lissabon tot den 12den meldt daarvan geen enkel woord; alles was in die stad rustig, zoodat die geruchten zekerlijk een gevolg zijn van dat over eene voorgenomene expeditie van don *Miguel* naar Portugal.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 26 jan. Naar men verneemt heeft Z. M. dezer dagen *afgewezen* het verzoek om gratie van *J. R. de L'Oeil*, die door het prov. geregtshof in Zeeland, bij arrest van 25 october jl., veroordeeld is tot de *straf des doods*, ter zake van moedwilligen doodslag zijner vrouw, *F. van Peteghem*, zullende mitsdien die straf binnen weinige dagen te Middelburg ten uitvoer gelegd worden.

'*s Gravenhage*, 26 jan. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft eenige verandering gemaakt in de *wijze* van aanbesteding van 's Rijks waterstaatswerken en leverantiën, en zulks ter voorkoming van zamenspanning van aannemers; zullende namelijk voortaan in ieder geval door den minister, na ontvangene voordragt van den betrokken hoofd-ingenieur, de wijze van uitbesteding worden bepaald, terwijl, zoo de aanbesteding van het werk bij *enkele inschrijving* is bepaald, de gegadigden eenige dagen daarvoor hunne op zegel gestelde en daarna behoorlijk gesloten en verzegelde inschrijvingen zullen dienen in te zenden, bevattende de namen en woonplaats der inschrijvers en borgen en de sommen voor welke de werken worden aangenomen, welke billetten bij de besteding ontzegeld en luide voorgelezen zullen worden; mogt echter de uitbesteding bij *inschrijving en opbod* bepaald zijn, dan zullen deswege de bestaande verordeningen wordt in acht genomen.

— Uit de aanteekeningen van het verhandelde in de sectie-vergaderingen van het provinciaal Utrechtsch genootschap van kunsten en wetenschappen, in het vorige jaar, blijkt, dat de sectie der regtsgeleerdheid en staats-wetenschappen, ijverig voortgaat met eene algemeene geschiedenis van het regt in ons vaderland voor te bereiden en de noodige bouwstoffen daartoe te verzamelen. Uit dit verslag blijkt ook, dat de sectie in deze hare gewigtige en nuttige werkzaamheid reeds aanzienlijke vorderingen gemaakt heeft, zoodat aan de verwezenlijking van het voorgenomen plan naauwelijks meer behoeft getwijfeld te worden. Inzonderheid uit de provincie Noord-Brabant zijn in het afgeloopen jaar gewigtige bijdragen ontvangen. (*W. v. h. R.*)

'*s Gravenhage*, 27 jan. Bij besluit van 25 januari jl., no. 45, heeft Zijne Majesteit goedgevonden tot burgemeester van Amsterdam te benoemen mr. *G. G. J. van Reenen*, wethouder dier stad.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 18den januari 1850, no. 37, is de hoofd-ingenieur bij 's Rijks werf te Vlissingen *A. E. Tromp*, met den 1sten maart aanstaande in die betrekking overgeplaatst bij 's Rijks werf te Amsterdam;

de ingenieur der 1ste klasse bij 's Rijks werf te Rotterdam *P. A. Bruijn*, met gemelden datum bevorderd tot hoofd-ingenieur en overgeplaatst bij 's Rijks werf te Vlissingen;

de titulaire ingenieur der 1ste klasse *L. K. Turk*, geplaatst bij laatstgemelde werf, met voorschreven datum bepaaldelijk tot ingenieur der 1ste klasse bevorderd; en

aan den ingenieur der 2de klasse bij 's Rijks werf te Rotterdam *P. F. Jansen*, met voorschreven datum, verleend de titulaire rang van ingenieur der 1ste klasse, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist.

— Het huwelijks plan van H. K. H. Prinses *Louisa der Nederlanden* met Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen heeft dezer dagen de officiëele goedkeuring des konings ontvangen. Nadat Z. Exc. de buitengewone gezant van Zweden en Noorwegen, luitenant-generaal v. *Mansbach*, [illegible] tie aangekomen, de eer had gehad aan Hunne Majesteiten den Koning en de Koningin de eigenhandige brieven van zijnen Vorst te overhandigen, werden eerstgenoemde en de graaf *Bjornstierna* op den 25sten ll. bij den Koning in audientie toegelaten. In deze audientie heeft Z. M., als hoofd der familie, zijne volkomen goedkeuring geschonken aan het huwelijksontwerp van H. K. H. Prinses *Louisa*. Gedurende het bal, dat onmiddellijk op de audientie volgde, ontving de Zweedsche gezant van de leden der Koninklijke familie de blijken van de meest vereerende onderscheiding.

Den volgenden dag had een groot diner ten hove plaats, hetwelk door al de Prinsen en Prinsessen van het Koninklijk huis, door den gezant van Zweden en Noorwegen, en den graaf *Bjornstierna* werd bijgewoond. Bij deze gelegenheid stelde de Koning een toast in, waarbij Z. M. in de treffendste bewoordingen aan de doorluchtige verloofden, zijne heilwenschen toebragt, alsmede aan den bloei der beide Koninklijke familiën, en de handhaving van de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Nederland en Zweden. (*Publicatie*)

— Het heeft Z. M. behaagd tot grootkruis der orde van de Eikenkroon te benoemen Z. Exc. den generaal *Mansbach*, minister van Zweden en Noorwegen, en tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw den graaf *C. van Björnsterna*, adjudant van Z. M. den Koning van Zweden en Noorwegen. Laatstgenoemde heer is heden morgen naar Stokholm vertrokken. Het vertrek van den heer *van Lijnden* is nog eenige dagen uitgesteld.

Leeuwarden, 26 jan. Met genoegen vernemen wij dat aan den WelEerw. Zeergel. heer ds. *J. F. Blaauw*, beroepen predikant te Rotterdam, dezer dagen een adres, door bijna zes honderd ingezetenen onderteekend, is aangeboden, waarin Z. WelEerw. dringend wordt verzocht voor dat beroep te bedanken. *P. F. C.*

Arnhem, 28 jan. Voor de stad is de sleuf in den Rijn toegeschoten, doch spoedig weder hersteld.

Staat der Rivieren in Gelderland enz.

Rapport van 26 januari.

Boven-Rijn.

24 jan., te Oberwesel 4 vt. 4 dm. — Het ijs vast van St. Goar tot Schierstein, bij Mainz.

24 jan., te Coblenz 4 vt. 5 dm.

24 jan., te Keulen 3 vt.; gevallen 4 R. dm. — Weinig drijfijs.

24 jan., te Dusseldorf 2 vt. 10 dm. — Het ijs vast.

Waal.

26 jan., 8 uur v. m., te Hulhuizen 3.06 el; gewassen 5 N. dm.

25 jan., 8 uur v. m., te Nijmegen 3.39 el; gewassen 8 N. dm.

23 jan., 10½ uur v. m., te Gorinchem 1.39 el (laag water); gevallen 11 N. dm.

Het ijs vast.

Neder-Rijn en Lek.

26 jan., 8 uur v. m., te Pannerden 2.10 el. — Het ijs vast. De noodkeering wordt gesteld.

26 jan., 8 uur v. m., te Arnhem 1.79 el; gewassen 4 N. dm.

24 jan., 8 uur v. m., te Vreeswijk 4.04 el onder nul of het noodpeil; gevallen 9 N. dm.

24 jan., 7½ uur v. m., te Brielle 0 62; in de laatste 36 uren gewassen 74 N. dm.

Het ijs vast.

IJssel.

26 jan., 8 uur v. m., te Westervoort 1.80 el; gewassen 2 N. dm.

23 jan., 8 uur v. m., te Deventer 2.10 el; gewassen 2 N. dm.

24 jan., 8 uur v. m., te Katerveer 1.26 el.

23 jan., 8 uur v. m., te Kampen 0.56 el; gewassen 8 N. dm.

Het ijs vast.

Maas.

23 jan., 8 uur v. m., te Grave 7.95 el. — Het ijs vast.

Rapport van 27 januari.

Boven-Rijn.

23 jan., te Mainz. — Het ijs in den Rijn en Main vast. Even zoo beneden Bingen.

24 jan., te Coblenz. — De Moesel vastgevroren.

25 jan., te Keulen 3 vt. 8 dm.; gewassen 2 R. dm. — Geringe ijsgang.

25 jan., 5 uur n. m., te Dusseldorp 5 vt. 9 dm. — Zoo even het ijs hier opgebroken.

26 jan., 1 uur n. m., te Emmerik 3.76 el; in de laatste 1¼ uur gewassen 59 N. dm. — Het ijs in beweging en langzaam drijvende.

26 jan., 3 uur n. m., te Spijk 3.75 el; 4.05 el onder nul of het noodpeil; in de laatste 2 uren gewassen 45 N. dm. — Het ijs in beweging geweest, doch heeft zich weder vastgezet.

26 jan., 8½ uur n. m., te Spijk. — Het ijs herhaalde malen in beweging, opeen geschoven en bij paal 8 de halve buitenglooijing vernield.

26 jan., 5½ uur n. m., te Lobith. — Het ijs in beweging geweest, doch heeft zich weder vastgezet; de overlaat maakt nog 1.72 el.

Pannerdensche kanaal.

27 jan., 6 uur v. m., te Pannerden 2.48 el; 5.37 el onder nul of het noodpeil; gewassen 38 N. dm. Het ijs in beweging geweest, doch heeft zich weder vastgezet.

Waal.

27 jan., [illegible] el onder nul of het noodpeil; gewassen 124 N. dm. — Het ijs in beweging.

27 jan., 8 uur v. m., te Nijmegen 4.31 el; 4.69 el onder nul of het noodpeil; gewassen 84 N. dm. — Het ijs even boven de stad in beweging geweest, doch heeft zich weder vastgezet.

27 jan., 8 uur v. m., te Lent; de peilschaal teekent niet. — Het ijs vast.

Van de posten benedenwaarts Lent op de Waal en benedenwaarts Pannerden op den Neder-Rijn geene berigten ingekomen, behalve van

27 jan., 8 uur v. m., te Arnhem 2.10 el; 4.80 el onder nul of het noodpeil; gewassen 31 N. dm. — Het ijs vast.

Van den IJssel en van de Maas mede geene berigten ontvangen.

Lent, 27 jan., *des avonds*. Sedert 7 ure is het water alhier 70 duim gewassen, doch de rivier op dit oogenblik (9 ure) nog vast. De dijken zijn in goeden staat, maar de staat der rivieren baart zorgen.

Arnhem, 27 jan. De heer gouverneur, vergezeld van den griffier, is heden morgen naar den [illegible] scheurlijk [illegible]

Ingezonden Stukken.

Aan de Redactie.

Arnhem, 27 januari.

In het *Amsterdamsch Handelsblad* van gisteren lezen wij, onder dagteekening van den 24sten dezer, een uit deze stad geschreven en curieus berigt, waarin het navolgende gezegd wordt:

»Eene poging door eenige manschappen van het »alhier in garnizoen liggende bataillon mineurs, om »door middel eener galvanische batterij het ijs in »den Rijn te doen springen, is waarschijnlijk door »het nat worden van het kruid, heden voormiddag »niet gelukt."

Aangaande deze voorbarige en onnauwkeurige mededeeling, wordt de redactie dezer courant verzocht, het volgende in haar blad te plaatsen.

De hiervoren bedoelde poging heeft alleen ten doel gehad, om te onderzoeken, of de staaldraad eener galvanische bewapening, met schietkatoen omwonden en sedert october 1848 in eene waterdigt gesloten buskruidlading geplaatst, door de langzaam vernielende en bekende oorzaken *al* dan *niet* zoude verteerd zijn.

Daar de mogelijkheid bestond dat er bij dit onderzoek eene ontploffing kon plaats hebben, zoo had men voorzigtigheidshalve deze watermijn in het midden van den Rijn onder het ijs geplaatst. Bij het indompelen der batterij gaf evenwel het *niet*-teekenen der naald eener boussole, welke men in de Galvanische keten had aangebragt, te kennen, dat de keten open of ongesloten bleef, hetgeen in dit geval nergens aan kon toegeschreven worden, dan aan den verbroken of vernielden staaldraad.

Bij een later gedaan onderzoek is het dan ook inderdaad gebleken, dat die staaldraad geheel verteerd en verdwenen, doch het schietkatoen goed bewaard en volkomen ontplofbaar was; terwijl de in eene groote flesch opgesloten buskruidlading, uit 15 Ned. ℔ bestaande, volkomen droog bevonden is.

Wij vermeenen alzoo den berigtgever van het in den aanhef dezes vermeld artikel te mogen aanraden, om voortaan voorzigtiger te wezen met het geven van deze en soortgelijke mededeelingen, ten einde het publiek niet te misleiden, noch hetzelve een verkeerd denkbeeld van zoodanig onderzoek als het onderhavige, te doen opvatten.

Letternieuws.

Landhuishoudelijke Courant. *Weekblad voor den Nederlandschen akkerbouwer, veehouder, houtteler, boomkweeker, warmoezier en grondeigenaar. 4de jaargang. Dr.* J. WTTEWAALL, *hoofdredacteur.*

»Met blijmoedigheid treedt de *Landhuishoudelijke Courant* haar vierde levensjaar in," aldus begint het eerste stuk van dezen jaargang. Dat is eene verklaring van de heeren WTTEWAALL en STARING, die reeds op zich zelve het bewijs levert dat de redactie voldoening gehad heeft op de uitgave der drie vorige jaargangen van dit inderdaad hoogst nuttig en belangrijk weekblad, een geluk dat niet aan alle redacteuren van weekbladen of maandschriften te beurt valt, al meenen zij ook, dat zij een goed werk verrigten. Dat echter genoemde heeren door »een zeer aanzienlijk vermeerderend aantal lezers der courant" aangespoord werden tot uitbreiding en verbetering van hun blad en de uitgever daarvan zich aanvankelijk eenige opofferingen getroostte, is een blijk van hunne gezindheid om ook hier nuttig te zijn voor hunne landgenooten. Blijkens de mededeeling in het eerste no. hebben zij de toezegging tot medewerking van een groot aantal mannen ontvangen, die »over het geheele land verspreid, zich genoegzaam allen met den landbouw bezig houden" en wier wetenschappelijke kennis een waarborg is dat die medewerking gelukkige resultaten zal opleveren. Het plan, dat de redactie denkt te volgen, is de opneming van »alle berigten aangaande den landbouw die van wege de regering worden uitgegeven, [illegible] de vierendeeljaars verslagen nopens de Koloniën van Weldadigheid, in zoo verre die betrekking hebben op den landbouw; voorts de volledige mededeeling van berigten niet alleen omtrent onze maatschappijen en genootschappen van landbouw in 't algemeen, gelijk tot dusverre geschiedde, maar ook over hetgeen voor het algemeen belangrijk is ten aanzien der afdeelingen en onderdeelen van deze. Wij gelooven dat dit eene gelukkige keuze is, want zoo kan de courant *door alle* bevoegden *voor alle* belangstellenden nuttig gemaakt worden. Een algemeen orgaan toch, dat mededeelt wat in het vaderland verrigt wordt tot ontwikkeling en uitbreiding van den landbouw in den meest uitgestrekten zin; dat tevens aanwijst wat de wetenschappen leeren, waarop de rationeele landbouw steunt; dat vooroordeelen tracht tegen te gaan, waardoor zij reeds veel te lang onderdrukt werd; dat ook bij vreemden het goede opspoort en overbrengt op den vaderlandschen grond; (blijkens de reeds gegevene en voor het vervolg toegezegde vertalingen) zulk een orgaan is een gelukkig verschijnsel in den [illegible] opregten, *al zijn de*

grootvaders en overgrootvaders er ook wel gekomen zonder die boeken en couranten, begrijpende dat het oude niet altijd het goede is en het nieuwe ook wel eens om iets anders dan omdat het nieuw is, de aandacht en de behartiging overwaardig is. Moge deze aankondiging daartoe dienstbaar zijn, meerderen de *Landhuishoudelijke Courant* lezen en men daar, waar de landbouw nog in den ouden, gebrekkigen toestand verkeert of nog eerst in den aanvang is van den vooruitgang, nieuwere, betere denkbeelden verkrijgen van hetgeen een *goede* beoefenaar van dien hoogst weldadigen tak van nijverheid, *weten* en *doen* moet. Indien het werk van de heeren WTTEWAALL en STARING zulk eene gunstige verandering teweeg brengt, wat wij van ganscher harte hopen, dan gewis hebben zij de grootste voldoening daarvan, omdat met dien ommekeer geluk en welvaart over Nederland verspreid wordt.

Advertentiën.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *L. C. F. van OPHUIJSEN*, echtgenoote van

ARNHEM, den 24sten Januarij 1850. *D. van AALST.*

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van een welgeschapen Zoon, Vrouwe *G. D. LOOPUIJT*, hartelijk geliefde Echtgenoote van

NIJMEGEN, den 27sten Januarij 1850. *J. van EMBDEN.*

Heden overleed in den ouderdom van ruim 75 Jaren, na voorzien te zijn van HH. Sacramenten der stervenden, onze zeer geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw *MARIA van MAANEN* Wed. Wijlen den Heer *P. M. VONGERS*, diep betreurd door hare Kinderen, Kinds-Kinderen en Achter-KleinKinderen.

ARNHEM, den 25sten Januarij 1850. *A. C. VONGERS,* *Uit aller naam.*

De ONROERENDE GOEDEREN welke op den 25sten Januarij 1850, ten overstaan van den te *Arnhem* standplaats hebbenden Notaris Mr. *GERARD VAN ECK*, bij inzet zijn geveild, zijn in die zitting met de hoogen gebragt, als volgt:

HUIZEN en ERVEN, gelegen binnen *Arnhem.*

Het GEBOUW, genaamd *Sint-Peter*, met de verder daartoe behoorende Gebouwen op [illegible]

Het HUIS en ERVE, van de Erven *LANTSINK* in de Roggestraat op . . . . ƒ4726.

LANDERIJEN, gelegen onder *Westervoort* en *Velp.*

De BOERENHOFSTEDE, de *Ham* genaamd en de daarbij gelegen WEIDE op . . . . ƒ3197.

Het BOUWLAND, in pacht bij *W. WILLEMSEN*, op. . . . . ƒ908.

De WEIDE, genaamd *het Uijermaatje* of *Treurmeter* op . . . . ƒ1079.

De WEIDE, genaamd *de Binnenweide* op . . ƒ948.

Het BOUWLAND, genaamd *de Groote Bruine Akker* op. . . . . ƒ1806.

Het BOUWLAND, genaamd *de Kleine Bruine Akker* op . . . . 1839.

De massa der drie laatst voormelde perceelen op . . . . ƒ4990.

Het BOUWLAND, genaamd *de Hoogekamp* op . . . . ƒ1980.

De ZITPLAATS in de St. Eusebius Kerk te *Arnhem*, in het middenpand op de 1ste bank, de 7de plaats . . . . ƒ121.

De ZITPLAATS in de voornoemde Kerk noorder middenpand op de 19de bank de 2de plaats . ƒ69.

De ZITPLAATS in dezelfde Kerk, noorder middenpand op de 12de bank de 1ste plaats . . ƒ50.

Eene ZITPLAATS in de Hervormde Kerk te *Velp* op . . . . ƒ28.

De veiling dezer goederen bij toeslag, blijft bepaald op Vrijdag den 8sten Februarij 1850, des avonds te zes ure, aan het Stations-Gebouw voor den Rijn-Spoorweg, te *Arnhem.*

Verhoogingen kunnen gedaan worden ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar tevens nadere inlichtingen zijn te bekomen.

[illegible] overstaan van Mr. *W. H. TAAIJ*, [illegible] te *Arnhem*, en ten huize van [illegible] de Wed. *J. P. FLORUSSEN*, aan de Steenstraat aldaar, zal op 31 Januarij en 14 Februarij 1850, telkens des avonds om 7 ure, bij inzet geveild en bij toeslag verkocht worden:

1o. Een [illegible] nering staand HUIS en ERF te *Arnhem*, aan de Beekstraat, op den Hoek der Valepoort, met zeven WONINGEN en eene STAL, daaraan en achter, naast elkander gelegen in de Valepoort, Wijk F. No. 167 tot en met 176.

Het [illegible] om deszelfs ruimte en ligging bijzonder geschikt tot het aanleggen van Magazijn, Fabriek en dergelijke.

2o. Een GEBOUW, bestaande uit vijf bijna nieuwe HUISJES, *de Vijf Zinnen* genaamd, naast elkander gelegen onder *Arnhem*, aan den Ouden Utrechtschen Weg, Wijk G. No. 61 tot 65.

Deze Goederen zullen mede in onderscheidene Kavelingen worden geveild en zijn spoedig te aanvaarden.

† † † Diegenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan de onder voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap van wijlen den Hoog Welgeb. Heer mr. *J. N. W. A.* Baron *van HUGENPOTH tot AERDT*, laatstelijk gewoond hebbende te *Utrecht* en aldaar den 30sten December 1849 overleden, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen vóór 12 Februarij 1850, ten Kantore van den Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem.*

Extract.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, op den 1sten October 1849, bij verstek gewezen, is tusschen *ALIDA van LAAR*, zonder beroep, wonende te *Arnhem*, als Eischeresse, en haren man *JACOBUS HEUNSMA*, gewezen Bruggeknecht, mede te *Arnhem* woonachtig, als gedaagde, uitgesproken SCHEIDING van TAFEL en BED, en mitsdien ook van GOEDEREN, met al de gevolgen daaraan volgens de wet verbonden.

C. F. TROOST.
Procureur der Eischeresse
Ten deze is kosteloos geprocedeerd.

Extract.

Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te *Arnhem* op den 29sten October 1849 bij verstek gewezen, is het Huwelijk tusschen *ALBERT SLIJKHUIS*, Arbeider, wonende te *Twello*, en *HENDRIKA METHORST*, aldaar, verklaard door Echtscheiding te zijn ontbonden.

C. F. TROOST.
Procureur der Eischeresse.
Ten deze is kosteloos geprocedeerd.

Op *Valkenberg* bij *Rheden*, *WORDT GEVRAAGD*, een TUINKNECHT, zijn Vak goed verstaande en van goede Getuigschriften voorzien, om met 1 Februarij 1850 in Dienst te treden.

† † † Te *Schafhausen* in *Zwitserland*, heeft een hoogst zeldzaam geval plaats gehad.— Eene allesints gunstig bekend staande Vrouw, is daar in de dertiende maand van Zwangerschap [illegible] eerste tijdperk van Zwangerschap haar Echtgenoot; door droefheid overstelpt schijnt de natuur hare regten niet geëischt te hebben, maar later tot kalmer stemming gekomen zijnde, heeft de natuur hare regten hervat en ziedaar de oorzaak, welke deze afwijking heeft doen plaats hebben.

Schouwburg te Arnhem

Op Zaturdag, 2 Februarij 1850.

DE VURIGE KAMER

OF

het Geregtshof voor Giftmengers te Parijs,

Drama in 5 bedrijven en 9 tableaux,

met daarvoor nieuwe vervaardigde Costumes en Decoratiën — tijdens *LODEWIJK de XVI.*

Nooit alhier vertoond.

Aanvang te 6 ure.

De plaatsen zijn te bespreken op den speeldag, van 's morgens 10 tot namiddags 3 ure.

ROSENVELDT.
Directeur.

Eene genezing van zware zinkingen door de Pillen van HOLLOWAY.

Wordt bevestigd door den heer *JAMES ROCHFORD* op Fort *Philip*, welke bekend maakt dat zijne echtgenoot, mevrouw *LYDIA ROCHFORD*, sedert 15 maanden aan zinkingen in het hoofd was lijdende, en ofschoon zij de hulp der beste geneesheeren had ingeroepen, geene verligting in hare pijnen kon bespeuren. Het verhemelte van den mond was tevens zoo sterk daarvan aangedaan dat zij niet dan met veel moeite spreken kon. Men raadde haar aan de Pillen van *HOLLOWAY* te gebruiken, en door dezelve werd zij weder geheel hersteld; deze bewonderenswaardige genezing is thans in de nieuwspapieren van Fort *Philip* tot nut van het lijdend menschdom bekend gemaakt. De Pillen van *HOLLOWAY* zijn ook zeer aanbevelenswaardig in alle gevallen van jicht.

Door het vermeerderd debiet zijn de Prijzen thans de volgende.

Doosjes Pillen van ƒ0.90, ƒ2.10, ƒ3.30, ƒ7.75 ƒ15.50, ƒ23.50; *Potjes Zalf* van ƒ0.90, ƒ2.10 ƒ3.30, ƒ8.15 ƒ15.90 ƒ23.90.

Zijn op *franco-aanvrage* à contant te bekomen bij den Heer *F. ROMEIJN*, *Fz.*, Depôthouder te *Arnhem;* alsmede te *Londen*, Strand 244, *HOLLOWAY'S* Etablissement.

Burgerlijke stand.

ZUTPHEN:

Van 16 tot en met 23 januari.

Gehuwd: L. Zwang, 25 j., met W. Brakel, 26 j.

Bevallen: H. C. Neuman, [illegible] S. de Wolff geb. v. Menk, Z. — J. J. Klijn, geb. Harbag D. — A. Botterman, geb. Bokhorst, D. — J. F. la Voy, geb. Weverink, D. — H. Roelofsen, geb. Swarthoff, D. — A. C. de Wilde, geb. Scholten D. — B. A. Blikman, geb. Reerink, Z. — A. Agelink, Z. — L. Haijtink, geb. Wesseldijk, Z. — A. Olthof, geb. Beumkes, D.

Overleden: Doodgeb. Z. van A. B. Wolters. — C. A. Wevers, bijna 3 j. — A. M. v. Schaaij, 45 j. — A. v. d. Duijn, bijna 91 j. — J. L. Langenhart de Bervé, 65 j. — J. G. Venderbos, wed. van C. Bast, 75 j. — Doodgeb. D. van E. J. Voskamp. — J. Kemmink, 7 j. — Doodgeb. Z. van G. de Vries.

APELDOORN:

Van 18 tot en met 25 januari.

Gehuwd: M. D. Huismans, 30 j., met G. Weemerman, 28 j. — A. Beekman, 23 j., met W. v. d. Hel, 22 j. — J. v. 't Erve, 34 j., met M. M. IJsseldijk, 23 j.

Bevallen: G. Robbers, geb. Klomp, D. — H. Diks geb. Boerkamp, Z. — H. Manvis, geb. Beumers Z. — H. L. Dijkgraaf, geb. Bosgoed, Z. — A. Buitenhuis, geb. v. Heerde, Z. — B. Veldhuis, geb. Hoege Dijkhof, Z. — W. S. A. Broese, geb. Jalink D. — G. Kamphorst, geb. Broekhoven, Z. — R. Ruitenberg, geb. v. Dijk, D. — B. Grifhorst Z. — K. Wijngaards, geb. Schuur, doode Z.

Overleden: H. Gerritsen, 4 j. — H. Bruggink [illegible] 35 j. — J. Schut, 45 j.

Marktprijzen.

ZWOLLE, 25 januari.

Tarwe ƒ6.50 à 7.62½. — *Rogge* (oude) ƒ4.70 (Nieuwe) ƒ4.00 à 4.20. — *Boekweit* ƒ4.00 à 4 85. — *Garst* ƒ3.05 à 3.40. — *Erwten* (Groene) ƒ6 00. — *Boonen* ƒ4.00 à 4.12½. — *Aardappelen* ƒ1.00 à 1.25. — *Boter* n. p. ƒ0.50 à 0.65; ⅛ ton ƒ11.75 à 12.25.

DEVENTER, 25 januari.

De aanvoer van de onderscheidene Granen, doch vooral van *Tarwe* was heden zeer aanzienlijk, de vraag echter hieraan geëvenredigd zijnde ruimde alles, vooral de goede bruikbare soorten fiks op, de mindere en geringe evenwel meer traag afgaande. — *Tarwe* is verkocht van ƒ6 50 tot 7.50 enkele zeer geringe evenwel lager. — *Rogge* van ƒ3.70 tot 4.00. — *Boekweit* ƒ4.00 à 4.60. — *Garst* ƒ3.00 à 3.30. — *Haver* ƒ2.80 à 3.00. — *Boonen* ƒ3.75 à 4.10. — Geele *Erwten* ƒ4.25 à 4.50. — *Boter* 1ste soort ƒ11.75 à 12.25. 2de soort ƒ10.25 à 10 75. — *Aardappelen:* ƒ0.90 à 1.10, puik beste ƒ1.30 het mud. Ter markt 10 à 15 mud.

ZUTPHEN, 24 januari.

Voor de meest hier voorkomende Graan-artikelen, bestond heden eene bijzondere graagte, ten gevolge waarvan het voorhandene tot goed vorige prijzen spoedig [illegible] van ƒ3.55 tot 4.05. — *Boekweit* van ƒ4.00 tot 4.70. — *Garst* en *Haver* niet aangevoerd. — *Gele Erwten* van ƒ4 75 tot 5.00. — *Paardeboonen* van ƒ4.00 tot 4.25. — *Klaverzaad* 21 cents de 5 ons. — *Boter:* van ƒ11,50 tot 12,00 het ⅛ Vat.

TIEL, 21 januari.

Wij hadden een goede aanvoer van *Tarwe;* in den beginne scheen het iets flaauwer te zijn, later werd alles vlug opgeruimd; *Rogge*, *Garst*, *Boonen* als voren. — Nieuwe *Tarwe* van ƒ5.50, 6.00 tot 7.60. — *Rogge* van ƒ4.40 tot 4.90. — *Duivenboonen* van ƒ4.40 tot 5.00. — *Garst* van ƒ3 50 tot 4.00 — *Haver* van ƒ1.80, 2.10 tot 2.70. — *Erwten* als voren.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 28 jan. 2 El 7 Palm 0 Duim; gew. 60 D. gev. 0 D.

De Prijs dezer Courant is ƒ5 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels ƒ1.00 en iedere regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.